

Malmö stad

Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum: 2025-07-14

Vår referens:

Emelie Andersson, utvecklingssamordnare

Epost:

emelie.andersson5@malmö.se

Diarienummer:

MN-2024-10218

Revisorskollegiets granskning av miljönämndens tillsyn och kontroll – uppföljande yttrande

Sammanfattning

Under 2024 genomförde stadsrevisionen en granskning av miljönämndens tillsyns- och kontrollverksamhet. I granskningsrapporten lämnade revisionen ett antal rekommendationer till nämnden för att förbättra den interna kontrollen kopplat till miljö- och hälsoskyddstillsynen. Miljönämnden tog fram en plan med åtgärder med anledning av revisionens rekommendationer, vilka i december 2024 beskrevs i ett yttrande till revisionen. I föreliggande ärende redovisar förvaltningen nuläget med åtgärdsplanen till miljönämnden och lämnar förslag på ett uppföljande yttrande till revisionen som beskriver vilka åtgärder som vidtagits och vilken effekt de har haft på verksamheten.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden har tagit del av nulägesbeskrivningen för åtgärdsplanen och uppdrar åt förvaltningen att återkomma med en uppföljning i augusti 2026.
2. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2025-07-14
- Förslag till yttrande, daterat 2025-07-14
- Miljöförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2024-11-06
- Miljönämndens yttrande, beslutat 2024-12-12 § 191
- Stadsrevisionens rapport ”Miljönämndens tillsyn och kontroll – fördjupad granskning”.

Beslutsplanering

Miljönämnden 2025-09-25

Beslutet skickas till

Revisorskollegiet, via e-post registrera.stadsrevisionen@malmö.se

Richard Magnusson, via e-post richard.magnusson@malmö.se

Ärendet

I revisionsplanen för 2024 beslutade revisorskollegiet att granska miljönämndens miljö- och hälsoskyddstillsyn samt livsmedelskontroll. Granskningen utfördes av stadsrevisionen och var en av tretton fördjupade granskningar som genomfördes i Malmö stad för år 2024. Stadsrevisionens sammanvägda bedömning var att miljönämndens interna kontroll är tillräcklig för att tillgodose nämndens ansvar för livsmedelskontrollen men inte helt tillräcklig för att tillgodose nämndens ansvar för miljö- och hälsoskyddstillsynen. I rapporten lämnade revisionen ett antal rekommendationer till nämnden för att förbättra den interna kontrollen kopplat till miljö- och hälsoskyddstillsynen.

Revisorskollegiet skickade stadsrevisionens rapport till miljönämnden med begäran om att nämnden yttrar sig vid två tillfällen. I det första yttrandet, som beslutades i miljönämnden 2024-12-12, redovisade nämnden vilka åtgärder som planerades att genomföras, deras förväntade effekt och när de senast skulle vara genomförda. I det uppföljande yttrandet ska de åtgärder som har vidtagits under 2024 – 2025 redovisas samt vilken effekt dessa har haft i verksamheten.

I föreliggande ärende redovisar förvaltningen nuläget för den åtgärdsplan som togs fram efter revisionens granskning samt lämnar förslag till det uppföljande yttrandet till revisorskollegiet. Yttrandet ska skickas till revisorskollegiet senast 2025-10-03.

Miljöförvaltningens åtgärder och bedömning

Under 2024–2025 har förvaltningen ökat takten i kvalitetsarbetet inom avdelningen för miljö- och hälsoskydd med utgångspunkt i revisionens rekommendationer. Arbetet pågår på flera olika fronter och inkluderar inte bara specifika åtgärder, utan avdelningen bygger nya strukturer att stå och bygga vidare på. Förändringsarbetet inom miljö- och hälsoskyddsavdelningen genomförs successivt. Vissa åtgärder har redan lett till märkbara förbättringar medan andra förväntas ge full effekt över en längre tidsperiod, som kan sträcka sig över flera år.

De erfarenheter som hittills har samlats in visar att den nuvarande organisationsstrukturen inte helt stödjer den förändring som krävs för att få full effekt av såväl redan vidtagna som framtida åtgärder. Mot bakgrund av detta görs bedömningen att en omstrukturering av miljö- och hälsoskyddsavdelningens organisation är nödvändig. Avdelningsledningen har därför initierat en översyn av organisationen med syfte att underlätta och stärka det pågående utvecklingsarbetet.

Nuläge åtgärdsplan

För varje planerad åtgärd satte förvaltningen en enskild tidplan med målet att samtliga åtgärder i planen ska vara klara till den 30 juni 2026. För en del åtgärder har förvaltningen behövt göra en ny tidplan men planen som helhet bedöms fortfarande kunna genomföras inom den ursprungliga tidplanen.

Tabellerna nedan visar åtgärderna och hur tidplanen har förändrats för varje åtgärd. För de åtgärder där förvaltningen bedömer att ytterligare förklaring behövs, utvecklas resonemanget under respektive tabell.

Relevanta rutiner och mallar

Revisionens rekommendation: ”Säkerställ att samtliga enheter vid avdelningen för miljö- och hälsoskydd upprättar respektive uppdaterar relevanta rutiner och mallar, inklusive interna mål för handläggningstider.”

Åtgärd	Tidsplan	Förväntad effekt
Fortsätta med löpande översyn av rutiner utifrån domslut, ny eller förändrad lagstiftning och/eller vägledning. Arbetet förstärks under 2025.	Direkt-åtgärd, samt löpande	Rutinerna är relevanta och korrekta utifrån lagstiftning och vägledning.
Framtagande av interna mål för handläggningstider där så är möjligt samt införande av modell för uppföljning.	Direkt-åtgärd 2025-09-30	Tydlighet i vad som förväntas avseende tider för handläggning i den mån det är möjligt. En modell för uppföljning innebär att det kan konstateras om någon har kortare eller längre handläggningstid och därigenom ges möjlighet att arbeta med att likrikta tillsynen.
Uppdatering och tillgänglighetsanpassning samtliga rutiner på intranätet.	Direkt-åtgärd, samt löpande	Rutinerna är relevanta och korrekta utifrån lagstiftning och vägledning samt ger effekt och riktning. Tydliga och enhetliga mallar, ökad rättssäkerhet och klarspråk.

Genomgång av relevans och innehåll av samtliga övriga rutiner. Rutiner som bedöms viktigast och de som används mest frekvent är prioriterade.	2025-06-30 2025-09-30	Rutinerna är relevanta och korrekta utifrån lagstiftning och vägledning samt ger effekt och riktning.
Analys av vilka rutiner som behöver tas fram på avdelningsnivå samt enhetsnivå samt framtagande av prioriteringsordning.	2025-10-30 2025-11-30	Kunskap om vilka rutiner som behöver tas fram för en rättssäker och likvärdig tillsyn. Prioriteringsordningen garanterar att det tas fram rutinerna utifrån var behoven är som störst.
Genomförande av åtgärder som tas fram utifrån analys av vilka rutiner som behöver tas fram.	2026-06-30	Ökad samsyn och rättssäkerhet.

Genomgång av relevans och innehåll av samtliga övriga rutiner är till stora delar färdigt och kommer slutföras under hösten 2025. På grund av att en enhet på miljö- och hälsoskyddsavdelningen har en vakant chefstjänst har arbetet tagit längre tid än planerat.

Förvaltningen tog fram interna mål för handläggningstider i början på året. Förvaltningen beslutade dock att göra ett mer omfattande arbete och upprätta en intern handläggarhandbok i vilken de interna målen kommer att ingå. Handboken ska vara klar och implementeras 2025-09-30. Uppföljning av de interna målen för handläggningstider kommer att ske regelbundet av respektive enhetschef.

Tillräckliga resurser

Revisionens rekommendation: ”Säkerställ att resurserna för miljö- och hälsoskyddstillsynen motsvarar behovet på lång sikt.”

Åtgärd	Tidsplan	Förväntad effekt
Framtagande av ny mall för tillsynsplan.	Direkt-åtgärd. Tillsynsplanen beslutas av miljö-	Likriktning av utformning av tillsyns- och kontrollplaner mellan avdelningen för miljö- och hälsoskydd och avdelningen för livsmedelskontroll.

	nämnden i januari.	
Omarbetning uppdatering av taxan för tillsyn enligt miljöbalken, inklusive riskvärdering.	2025-06-30	Det är säkerställt att riskvärderingen av respektive verksamhetsområde är korrekt och att behovsutredningen därmed är korrekt utifrån dagens behov. Vi har också säkerställt att taxan är rätt utformad för att ge korrekt avgiftstäckning av tillsynen.
Framtagande av ny modell för behovsutredning.	2025-08-30	Likriktning av hur framtagandet sker inom avdelningen för miljö- och hälsoskydd. Behoven av hur tillsyn beräknas har setts över och arbetssätt och resultat jämförts med andra storstäder.
Framtagande av avdelningsgemensam metodik för behovsutredningen för att möta Malmös samlade behov i en helhet.	2025-08-30	Likriktning.

Förvaltningen har berett ett ärende med uppdatering av taxan för tillsyn enligt miljöbalken, men med flera andra strukturella förändringar på gång samtidigt under 2025 har förvaltningen inte haft utrymme för en total omarbetning av taxan. Därför utgår även de förväntade effekterna av en omarbetning.

Likvärdig handläggning och debitering

Revisionens rekommendation: ”Tydliggör hur miljöinspektörerna ska dokumentera tillsyn på ett likvärdigt sätt, samt säkerställ att debitering av nedlagd tid och fakturering görs på ett likvärdigt sätt.”

Åtgärd	Tidsplan	Förväntad effekt
Fortsatt och utökad uppföljning månadsvis av tidsredovisning, debitering och fakturering på personnivå.	Direkt-åtgärd, samt löpande	Det säkerställs att tidsredovisning, debitering och fakturering sker korrekt och likadant oavsett medarbetare.
Fortsatt utveckling av introduktionsutbildningarna.	Direkt-åtgärd, samt löpande	Det säkerställs att tidsredovisning, debitering och fakturering sker korrekt och likadant oavsett medarbetare.

Förtydliga rutiner om tidsregistrering för start av ärenden.	Direkt- åtgärd	De säkerställs att alla verksamhetsutövare likabehandlas avseende denna tidspost.
Registrering av ärendeuppstart tidrapporteras av handläggare oavsett om det är en handläggare eller assistent som startar ärendet.	Direkt- åtgärd	Verksamhetsutövare likabehandlas.
Översyn av arbetssätt kopplat till beslutsfaktorer för att säkerställa att de uppfyller kraven i förvaltningslagen.	2025-08-31 2025-10-31	Verksamhetsutövare likabehandlas och rättssäkerhet.
Framtagande av rutin för operativ tillsyn.	2025-03-31 2025-09-30	Likriktning av krav på dokumentation efter inspektioner och annan tillsyn. Likvärdig debitering (oavsett metod).

Tidplanen för översyn av arbetssätt kopplat till beslutsfaktorer för att säkerställa att de uppfyller kraven i förvaltningslagen har flyttats fram. Förvaltningen har varit i kontakt med andra kommuner som använder metoden och gjort en översyn av rättsläget kopplat till överklaganden. Mot bakgrund av vad som framkommit gör förvaltningen den preliminära bedömningen att beslutsformen kan uppfylla kraven i förvaltningslagen vid korrekt hantering. Men förutom att besluten måste uppfylla kraven i förvaltningslagen finns flera andra aspekter att ta hänsyn till i översynen av arbetssättet. Förvaltningen håller på att undersöka vilket arbetssätt som, förutom att vara rättssäkert, även är tydligt för mottagaren och ger effektivitet i handläggningen.

En rutin för operativ tillsyn kommer att ingå i den handläggarhandbok som är under framtagande och som ska vara klar 2025-09-30.

Nedprioriteringar och dess konsekvenser

Revisionens rekommendation: ”Tydliggör i uppföljning och utvärdering vilka faktiska nedprioriteringar av behovsprioriterad tillsyn som har gjorts under perioden och vilka konsekvenser detta får på väsentliga områden.”

Åtgärd	Tidsplan	Förväntad effekt
Ny mall för tillsynsplan.	Direkt- åtgärd. Tillsynsplan beslutas	Eventuella nedprioriteringars förväntade effekter beskrivs samlat i avdelningens tillsynsplan.

	av miljönämnden i januari.	
Återinförande av statistik i nämndbudget avseende grunduppdraget.	Direkt-åtgärd. Tillsynsplan beslutas av miljönämnden i januari.	Tydligare koppling mellan tillsynsplan och nämndbudget.
Säkerställa kontinuerlig uppföljning av den behovsprioriterade tillsynen på förvaltnings- och nämndsnivå.	2025-01-31	Om nedprioriteringar behövs under året beskrivs dessa samt vilken effekt de bedöms få.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Gunnar Blomé
Avdelningschef
Miljö- och hälsoskydd